

A villamosenergia-piac liberalizálásának folyamata és várható következményei

„Pest Megye Vására”
2008. augusztus 28.

Dr. Grabner Péter
osztályvezető

Villamos Energia Engedélyezési
és Felügyeleti Osztály
grabnerp@eh.gov.hu

Unió célkitűzések

- Az Európai Bizottság deklarált célja az egységes, hatékony, versenyképes villamosenergia-piac kialakítása.
- Az egységes villamosenergia-piac kialakulásához nem egyértelműen szükséges a nemzeti és regionális rendelkezések teljes körű harmonizációja.
- A részleges harmonizációs kezdeményezések kiterjednek
 - A határkeresztező forgalomra (ex-ante és ex-post kezdeményezések)
 - Az Európai szinten is fontos infrastrukturális elemek fejlesztésére
 - Állami támogatások kérdésköre, amely érinti a támogatási rendszer kialakítását is.
 - Piaci dominanciával kapcsolatos kérdésekre
 - Az ellátás biztonságával kapcsolatos kérdésekre (pl. kritikus infrastruktúra)

Jogharmonizációs feltételek

- A Közösség alkotta jogforrások fő formái a **rendelet**, az **irányelv** és a határozat.
 - A rendelet elfogadástól kezdve kötelező erővel bír a tagállamokban, ez a közösségi jogalkotás legerősebb formája (közvetlenül alkalmazhatók, az egyes nemzeti jogrendek részévé válnak).
 - Az irányelvek általános jelleggel fektetik le az egyes közösségi célkitűzéseket, melyeket a tagállamoknak kell átültetni a nemzeti jogrendjeikbe.
- Az „**acquis communautaire**” (közösségi vívmányok) részét képezi az Európai Bíróság esetjoga is.
- A tagállamok eltérő szabályainak pusztán ténye (ha az a közös piac létrehozására és működésére hatással van) elegendő alapot biztosít a 94. cikk alapján történő harmonizációra (Európai Közösséget létrehozó szerződés 94. cikke (korábbi 100. cikk)).

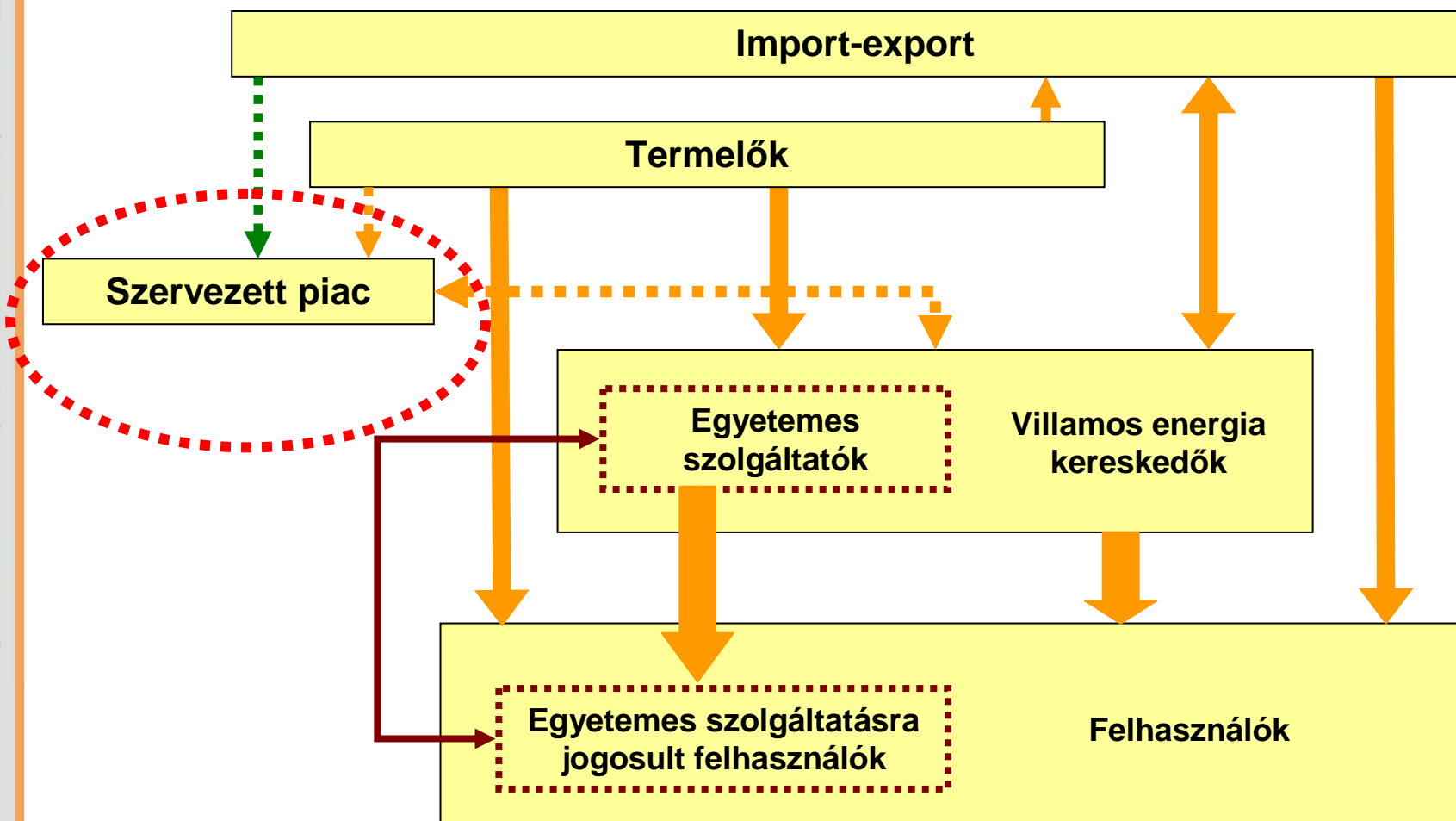
A legfontosabb jogforrások (villamos)

- A villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről ([1228/2003/EKr](#))
- A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről ([2003/54/EK](#))
- A hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacion való támogatásáról és a 92/42/EGK irányelv módosításáról ([2004/8/EK](#))
- A belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról ([2001/77/EK](#))
- Az üvegház hatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/91/EK tanácsi irányelv módosításáról ([2003/87/EK](#))

A VET (a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény) súlyponti kérdései

- Termelés és a termeléshez köthető támogatási rendszerek
- Átviteli rendszerirányítás
- Mérés, leolvasás
- Egyetemes szolgáltatás
- Árszabályozás
- A villamosenergia-piaci verseny elősegítése
- Szétválasztási szabályok
- Építésügyi hatósági engedélyezési eljárások
- Fogyasztóvédelem
- Engedélyezés

A működési modell

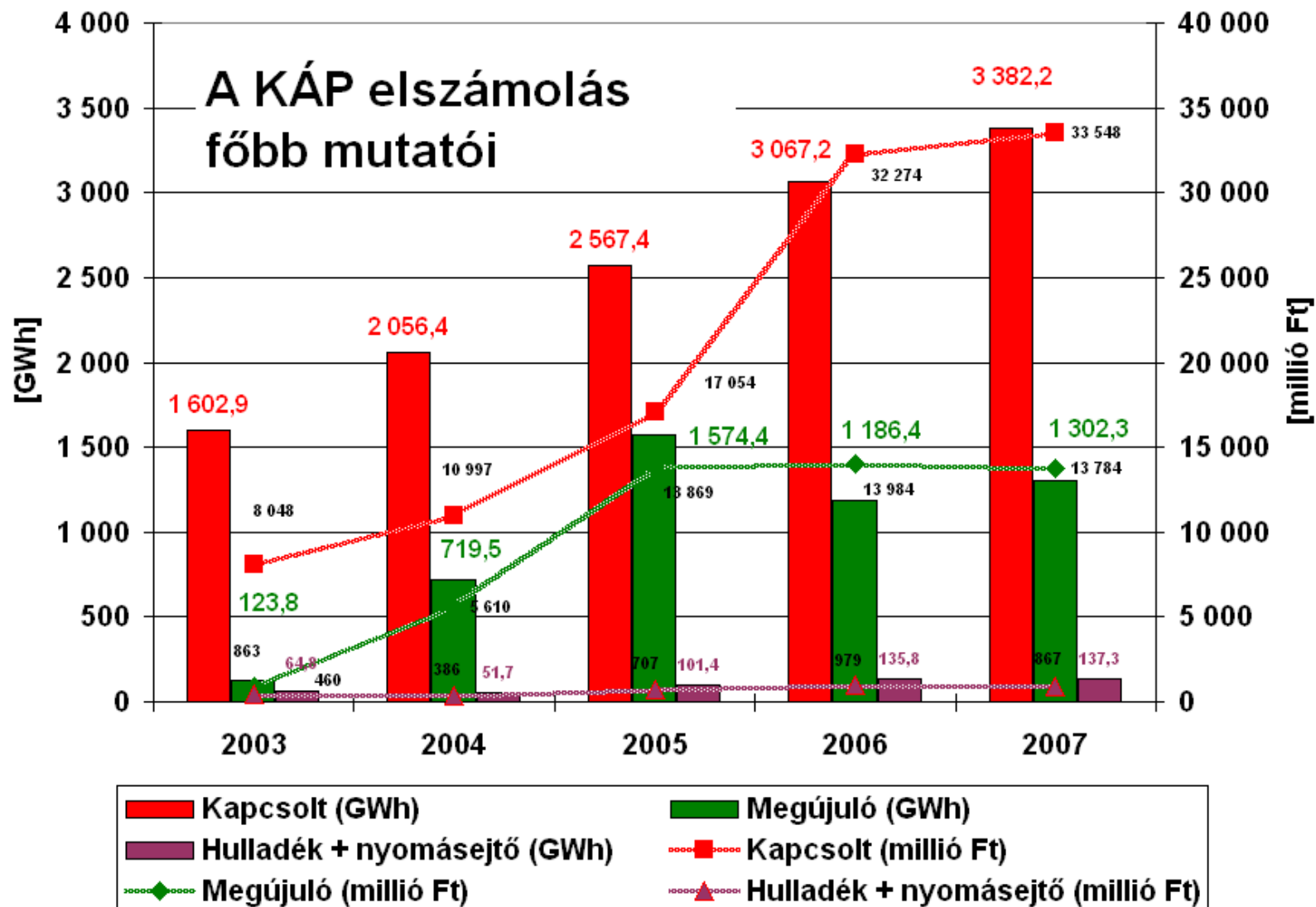

Energiapolitikai célkitűzések

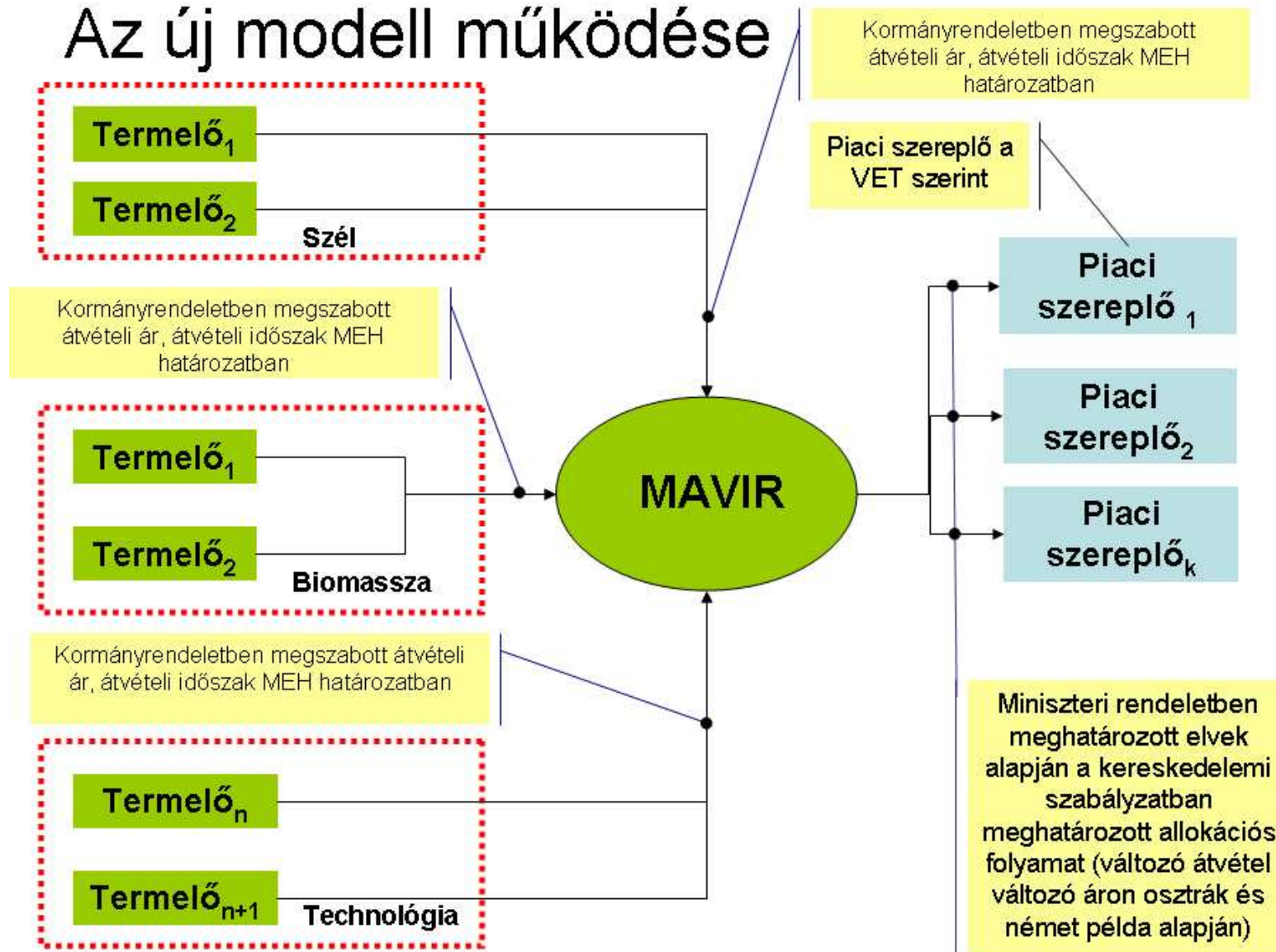
- **Saját üzleti kockázatára** - a VET-ben foglalt eltéréssel - bárki létesíthet új termelő kapacitást a jelen törvényben és a külön jogszabályokban meghatározottak szerint [VET 7. § (1)]
- **Elő kell segíteni** a megújuló energiaforrás, a hulladék, mint energiaforrás, valamint a kapcsoltn termelt villamos energia felhasználását [VET 9. § (1)]
- Általános szempontok a támogatási rendszer kialakításához

A támogatási rendszer elvi keretei

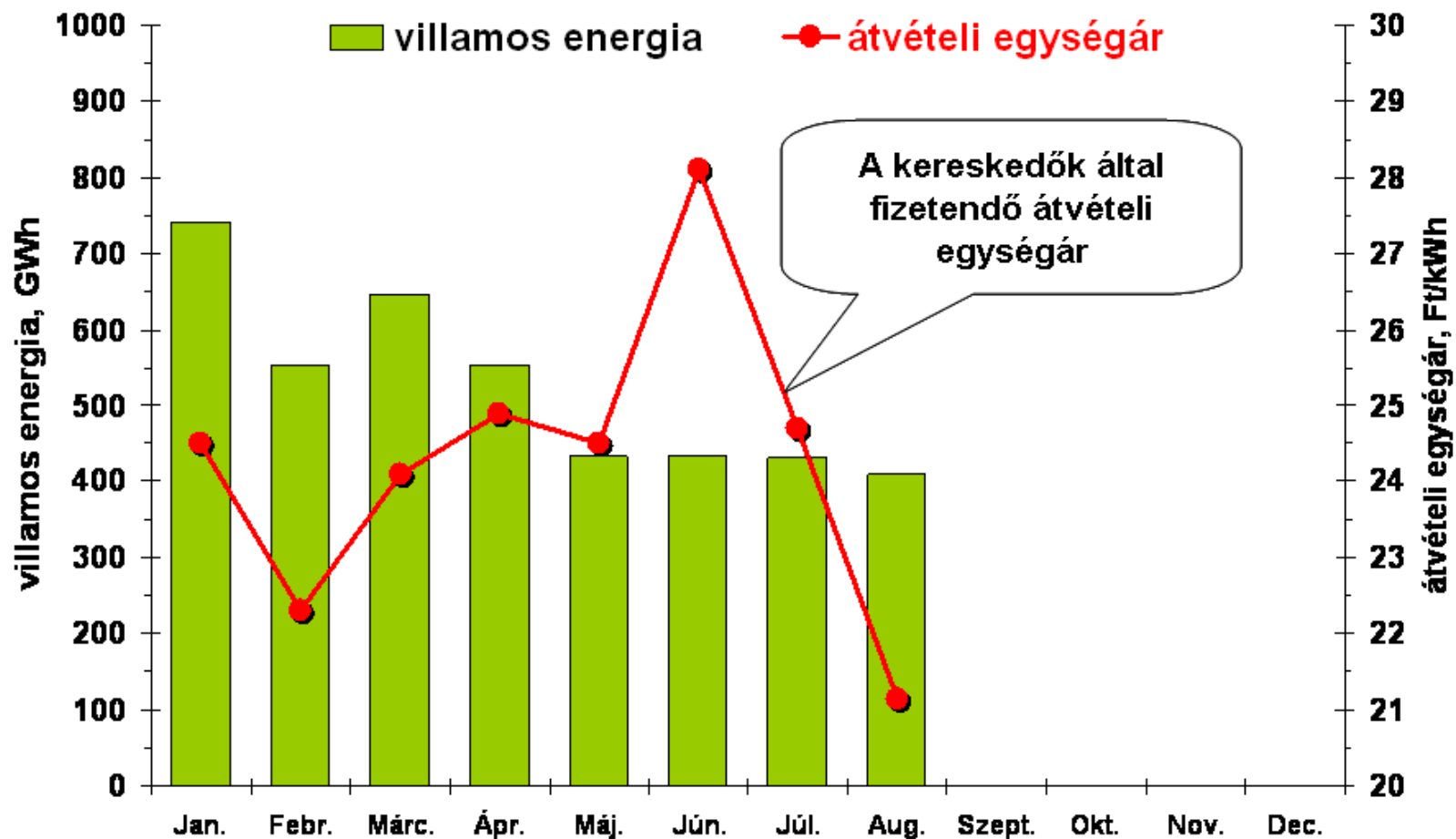
- Összhang az energiapolitikai elvekkel
- Hosszú távú kiszámíthatóság (nem kockázatmentesség)
- A termelők piaci versenyét fenntartva kell csökkentenie a termelt villamos energia értékesítése során jelentkező versenyhátrányt
- Figyelembe kell venni:
 - Az egyes termelési eljárások átlagos megtérülési idejét,
 - A felhasználók teherbíró képességét,
 - A technológiák fejlődéséből adódó hatékonyságjavulást,
 - Az adott technológiának a villamosenergia-rendszer működésére gyakorolt hatását és a technológiai sajátosságokat,
 - Támogatásnak a hasznos hőigényen és az elsődleges energiaforrások felhasználásának megtakarításán kell alapulnia,
 - Időben korlátozott kötelező átvétel.

Az új modell működése

A KÁT mérlegkör jellemzőiről

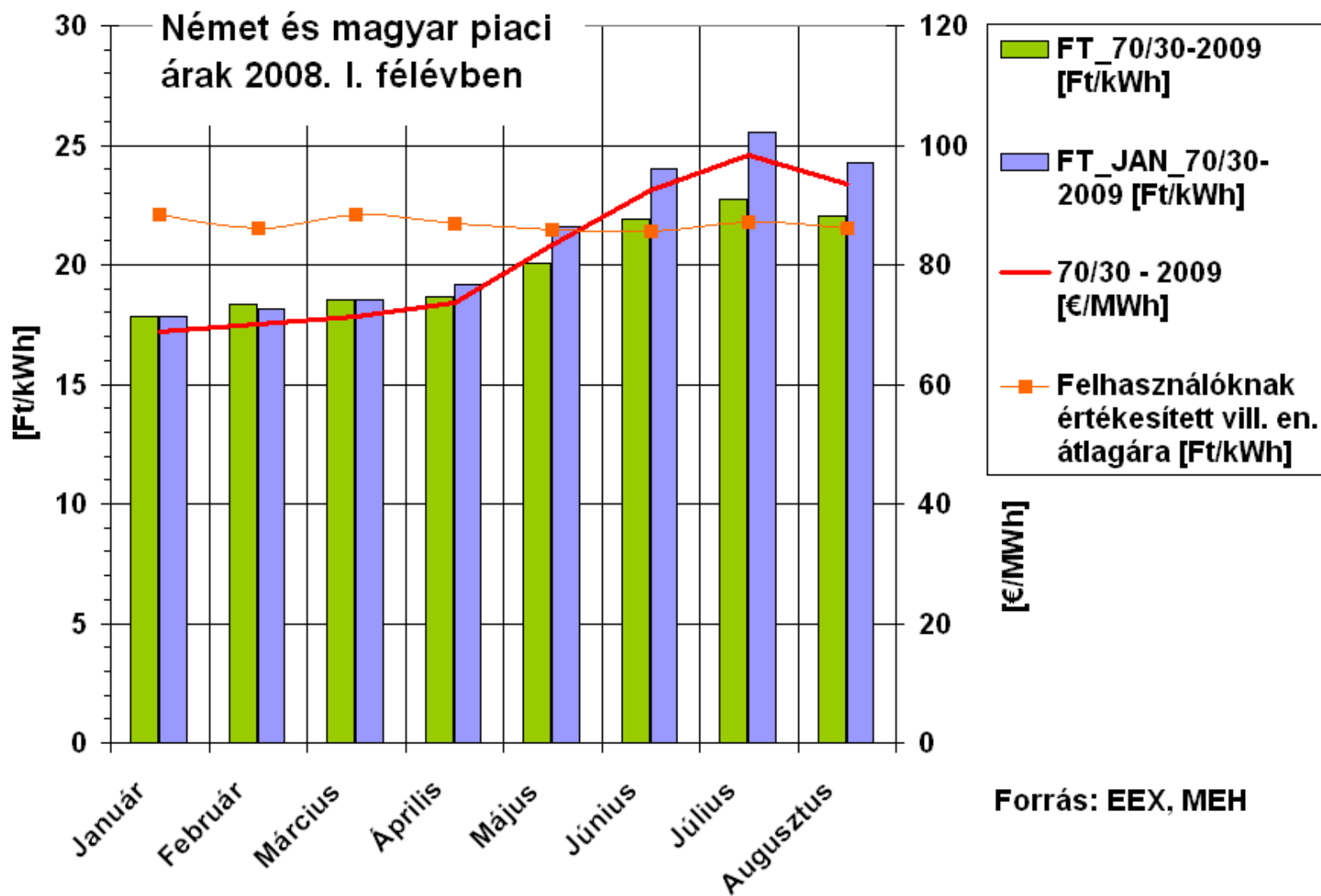

A KÁT vizsgálat megállapításai

- a MAVIR menetrend-kezelési és szabályozási pótdíj megállapítási tevékenysége **jogszerű**
- a szabályozási pótdíj energiaszámlába történő beszámítása **jogszerű**
- az elháríthatatlan, külső ok minősítése a **jogszabályoknak megfelel**
- a KÁT mérlegkör-tagsági szerződés ráutaló magatartással megkötött szerződésnek tekinthető
- **nem volt jogszerű** a menetrendadási kötelezettség előírása január hónapra (így a szabályozási pótdíj megállapítása sem → **kifogás**)
- **nem jogszerű** a nem engedélyköteles termelőktől havi menetrendet kérni (így a szabályozási pótdíj megállapítása sem → **kifogás**)
- **nem volt jogszerű**, hogy április 26-án nem fogadott el menetrend-bejelentést
- a februári 7 Ft/kWh-s pótdíj megállapítása és kiszámlázása **jogszerű** volt, azonban a pótdíj szankcionális jellegére és a felkészülési idő rövidségére tekintettel a termelők **kifogással** élhetnek

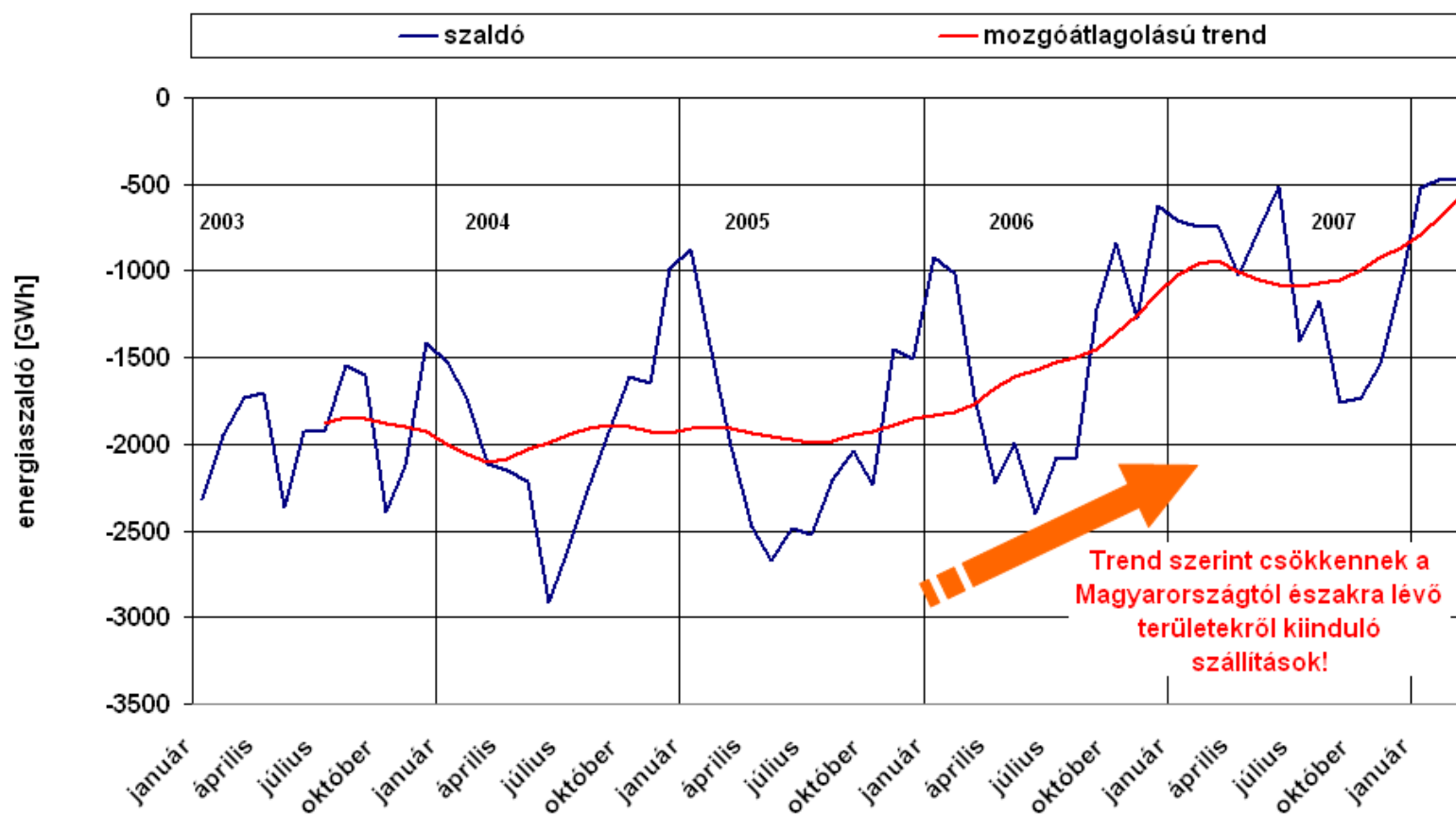
Előírt kötelezettségek

- hírleveles tájékoztatás kialakítása a változásokról, tájékoztatás kellő időben
- KSZ módosítás (munkaszüneti napokon és napon belül a menetrend módosítás feltételeinek megteremtése)
- egységes, követhető, mindkét szerződő félen egyértelműen számon kérhető számlázási rend kialakítása
- KÁT mérlegkör működtetéséhez szükséges erőforrások biztosítása

Forrás: EEX, MEH

Kiszállítás az északi, észak-nyugati területekről (A, PL, CZ, SK)

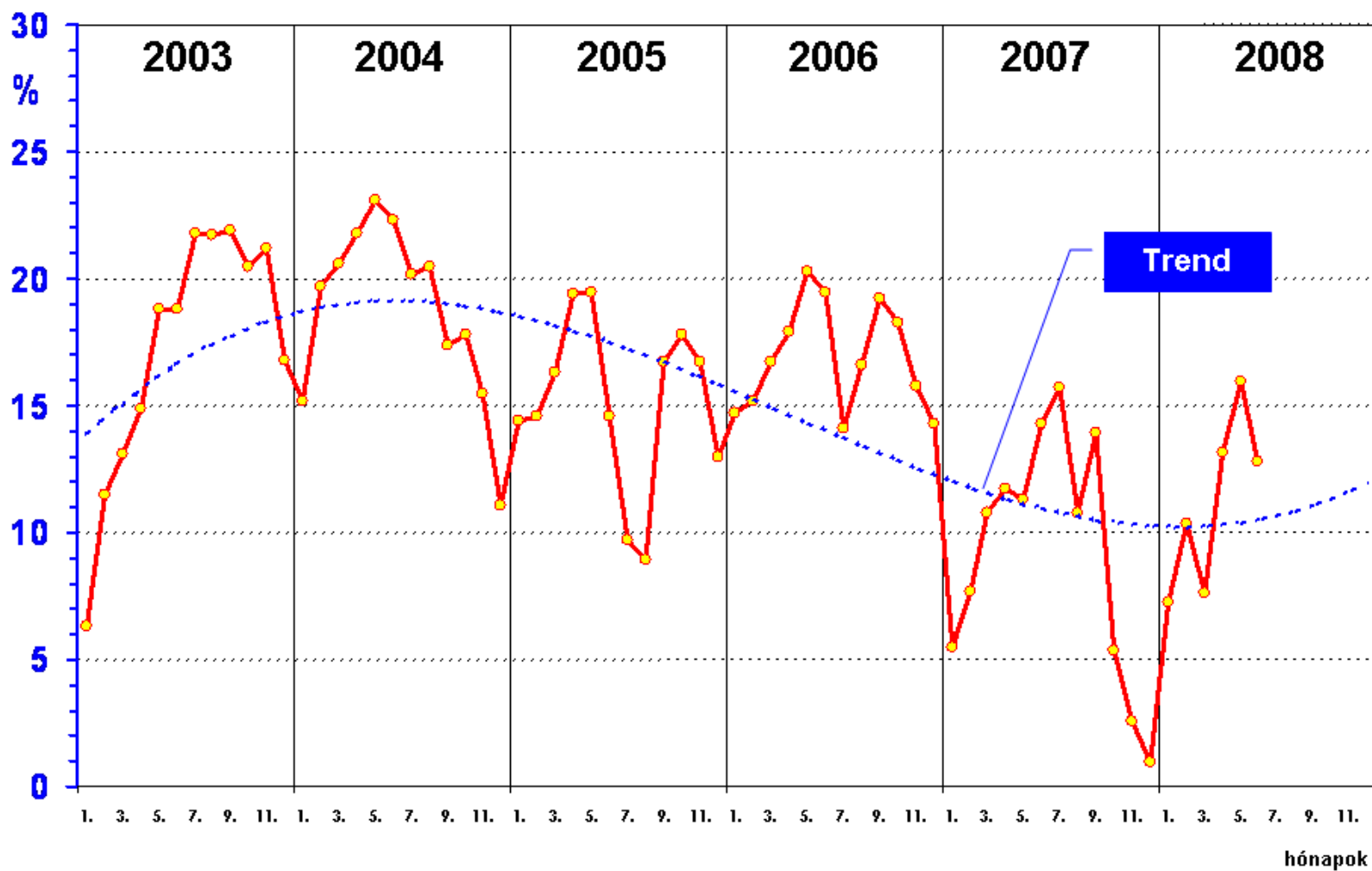

MAGYAR
ENERGIA
HIVATAL

HUNGARIAN ENERGY OFFICE

Honlap: www.eh.gov.hu

Az importszaldó részaránya

MAGYAR ENERGIÁ HÍVATAL

VET módosítás (1) – 2008

- A VET módosítása a 2008. évi XLVII., a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény által (49. §. (1)-(14)).
 - A felhasználók tájékoztatása;
 - Eljárás a lakossági fogyasztókkal szembeni jogsértésekkel kapcsolatban;
 - Adatszolgáltatás, bizalmas információk kezelése, titokvédelem.

VET módosítás (2) – 2008

A 2007.évi LVIII. tv (VET) módosítása a 2008. évi XL. tv (GET) által (GET 152. § (1)-(25))

- Szervezett villamosenergia-piac (definíció, engedélyezés);
- Átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségének megállapítása;
- Hálózati veszteségek pótlása;
- Egyetemes szolgáltatásban részesülő fogyasztók köre;
- Védendő fogyasztók kedvezményei;
- Hálózati engedélyesek függetlenségének biztosítása;
- Termelői szabad kapacitásokhoz való hozzáférés;
- Piaci erőfölénnyel való visszaélés (JPE);
- Idegen ingatlan igénybevétele (MKEH);
- Rendszerhasználati díjak egyes szabályai;
- A Hivatal eljárásaira vonatkozó egyes szabályok;

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Grabner Péter
osztályvezető
grabnerp@eh.gov.hu

www.eh.gov.hu